15.1 - 2 Γράμμα στον Τσάρλι Τσάπλιν - Ποια ταινία να διαλέξουμε ;

Επιθετικοί και Κατηγορηματικοί Προσδιορισμοί

α. Επιθετικός προσδιορισμός

Επιθετικός είναι ο προσδιορισμός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επίθετο, αποδίδοντας μια μόνιμη ιδιότητα στη λέξη που συνοδεύει.

Μπορεί να είναι:

- επίθετο (π.χ. καλός, σπουδαίος),
- μετοχή (π.χ. μαζεμένος, ανακατεμένος),
- αντωνυμία (π.χ. εκείνος, κάποιος).

β. Κατηγορηματικός προσδιορισμός

Ο κατηγορηματικός προσδιορισμός είναι επίθετο ή μετοχή που προσδιορίζει ένα ουσιαστικό αποδίδοντάς του μια παροδική ή προσωρινή ιδιότητα . Ο κατηγορηματικός προσδιορισμός δεν εισάγεται ποτέ με άρθρο σε αντίθεση με το ουσιαστικό που προσδιορίζει. Π.χ. Ο καθηγητής απέβαλε το μαθητή - Η Μαρία καθόταν και κοιτούσε από το παράθυρο.

Το επίθετο πολύς, πολλή, πολύ

	Αρσενικό	**Θηλυκό**	**Ουδέτερο**
ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	ο πο**λύς**	η πο**λλή**	το πο**λύ**
Γενική	του πο**λύ** / του πο**λλού**	της πο**λλής**	του πο**λύ** / του πο**λλού**
Αιτιατική	τον πο**λύ**	την πο**λλή**	το πο**λύ**
Κλητική	---------	---------	---------
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
Ονομαστική	οι πο**λλοί**	οι πο**λλές**	τα πο**λλά**
Γενική	των πο**λλών**	των πο**λλών**	των πο**λλών**
Αιτιατική	τους πο**λλούς**	τις πο**λλές**	τα πο**λλά**
Κλητική	---------	---------	---------

Επίθετα σε -ης , -ης, -ες

Τα επίθετα αυτά δηλώνουν πάντα χρώμα.

Τονίζονται σε όλες τις πτώσεις όπως η ονομαστική ενικού αριθμού του αρσενικού.

Το -η του αρσενικού διατηρείται μόνο στην ονομαστική, αιτιατική και κλητική του ενικού αριθμού. Στις άλλες πτώσεις μετατρέπεται σε -ι.

Όπως το επίθετο σταχτής - σταχτιά - σταχτί κλίνονται και τα : βυσσινής, θαλασσής, καφετής, κεραμιδής, τριανταφυλλής, χρυσαφής κ.ά.

	Ενικός αριθμός					
Ον.	ο	σταχτής	η	σταχτιά	το	σταχτί
Γεν.	του	σταχτή / του σταχτιού	της	σταχτιάς	του	σταχτιού
Αιτ.	τον	σταχτή	τη	σταχτιά	το	σταχτί
Κλ.	–	σταχτή	–	σταχτιά	–	σταχτί
	Πληθυντικός αριθμός					
Ον.	οι	σταχτιοί	οι	σταχτιές	τα	σταχτιά
Γεν.	των	σταχτιών	των	σταχτιών	των	σταχτιών
Αιτ.	τους	σταχτιούς	τις	σταχτιές	τα	σταχτιά
Κλ.	–	σταχτιοί	–	σταχτιές	–	σταχτιά

Γράφω την περίληψη ενός κειμένου

Η περίληψη είναι η παρουσίαση ενός κειμένου με σύντομο τρόπο. Στην περίληψη αναφέρουμε μόνο τις βασικές πληροφορίες του κειμένου και παραλείπουμε τις πληροφορίες που δεν είναι τόσο σημαντικές.

Τι πρέπει ;

- Πρέπει να «πυκνώσω» ένα κείμενο, δηλαδή να το ξαναγράψω με δικά μου λόγια κρατώντας μόνο τα σημαντικά σημεία που περιέχει.
- Επομένως, η περίληψη μου θα είναι ένα νέο κείμενο που θα έχει το ίδιο περιεχόμενο με το αρχικό κείμενο, αλλά θα είναι μικρότερο.

Τι δεν πρέπει ;

- Να αντιγράφω το κείμενο (φυσικά και μπορώ να χρησιμοποιήσω λέξεις του κειμένου)

- Να γράφω τα παραδείγματα, αν υπάρχουν
- Να αλλάζω τη σειρά του κειμένου.
- Να προσθέτω δικές μου απόψεις / σχόλια ή πληροφορίες.

Ποια βήματα θα ακολουθήσω για να γράψω μια περίληψη:

1. Διαβάζω προσεκτικά την ιστορία για να κατανοήσω την υπόθεση και το περιεχόμενό της.
2. Βρίσκω το κυρίως θέμα της ιστορίας. Σε αυτό μπορεί να βοηθήσει και ο τίτλος της ιστορίας που πολλές φορές συνοψίζει το θέμα της.
3. Χωρίζω το κείμενο σε παραγράφους. Προσπαθώ να εντοπίσω σε κάθε παράγραφο λέξεις-κλειδιά ή φράσεις-κλειδιά, που θα με βοηθήσουν να εντοπίσω το κύριο θέμα της κάθε παραγράφου. Αν θέλω μπορώ να σημειώνω στο περιθώριο της παραγράφου μια σύντομη πρόταση (πλαγιότιτλος) που να αναφέρεται στο κυρίως θέμα της παραγράφου.
4. Τέλος, ενώνω τις σύντομες προτάσεις που έχω γράψει στο περιθώριο. Κάνω τις αλλαγές που είναι απαραίτητες και χρησιμοποιώ τις κατάλληλες λέξεις ώστε να ενωθούν οι προτάσεις μεταξύ τους (π.χ. έπειτα, στη συνέχεια, και, ακόμη, στο τέλος κ.ά.).

Τι πρέπει να προσέχω όταν γράφω την περίληψη:

- Αντικαθιστώ όπου μπορώ βασικές λέξεις του κειμένου με συνώνυμες. π.χ. ο ηλικιωμένος - ο γέρος
- Αντικαθιστώ, όπου γίνεται, δευτερεύουσες προτάσεις με μετοχές. π.χ. καθώς τρέχουμε - τρέχοντας
- Αντικαθιστώ φράσεις με λέξεις. π.χ. πριν από μερικές ημέρες - πρόσφατα
- Αντικαθιστώ μια σειρά ενεργειών από μία φράση. π.χ. Τα παιδιά έπαιξαν κυνηγητό στην αυλή και έπειτα κρυφτό. Στη συνέχεια έκοψαν την τούρτα, έβαλαν μουσική και χόρεψαν. - Τα παιδιά διασκέδασαν πολύ.
- Αντικαθιστώ μία περίοδο με μια φράση. π.χ. Ο διευθυντής τόνισε ότι θα υπάρξουν συνέπειες για την πράξη τους και τους προειδοποίησε ότι αυτό που έκαναν δε θα μείνει ατιμώρητο. - Ο διευθυντής απείλησε με τιμωρία.

Μετατρέπω τον ευθύ σε πλάγιο λόγο. π.χ. «Πώς πέρασες σήμερα στην εκδρομή του σχολείου;» - Τον ρώτησε πώς πέρασε στην εκδρομή.